

Zamek Książąt Mazowieckich w Liwie

De rebus Mazoviae discursus

1526 - 2026

Zaproszenie

Dyrektor Zamku w Liwie
Eliza Czapska

Dziekan Wydziału Nauk Historycznych
Uniwersytetu Kardynała
Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk

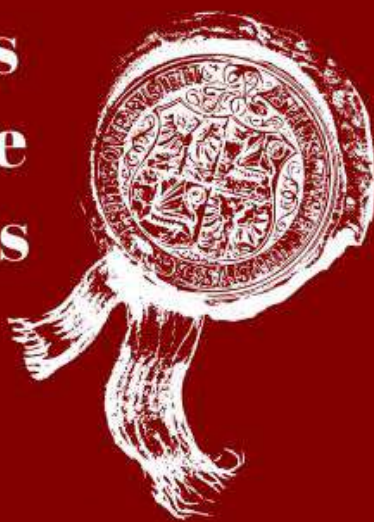
Dyrektor Archiwum Głównego Akt Dawnych
Robert Kostro

zapraszają na

Konferencję upamiętniającą
500-lecie inkorporacji Mazowsza
do Korony Królestwa Polskiego w 1526 roku
22 - 23 maja 2026 r.
w Zamku Książąt Mazowieckich w Liwie

De rebus Mazoviae discursus

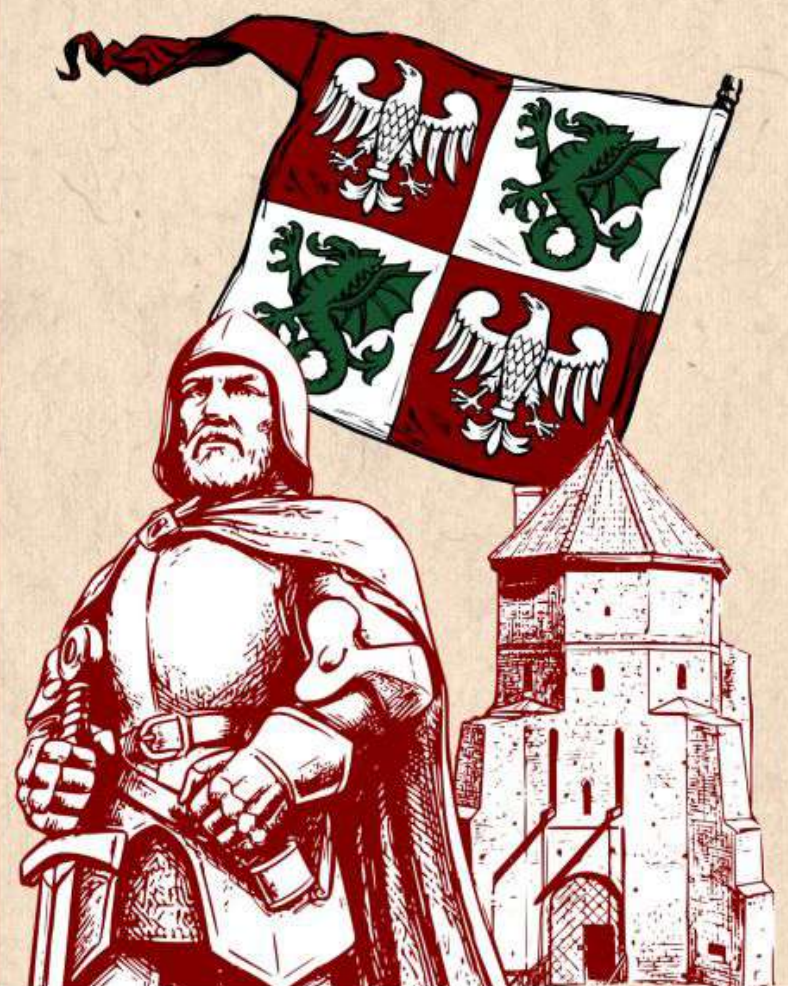
1526 - 2026

Komitet organizacyjny:
prof. dr hab. Jolanta M. Marszałska – UKSW
prof. dr hab. Janusz Grabowski – AGAD
ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk - UKSW
Eliza Czapska – Dyrektor Zamku w Liwie

Książę Janusz I Wielki. Projekt Mazowsze

WYSTAWA TOWARZYSZĄCA

Mazowsze.
serce Polski

Zadania finansowane ze środków
Samorządu Województwa Mazowieckiego

Organizatorzy:

Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie
Uniwersytet
Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
Archiwum Główne Akt Dawnych

Patronat honorowy:

Minister Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

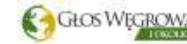
PATRON HONOROWY:

Marszałek
Województwa
Mazowieckiego

HONOROWY PATRONAT
PREZESA ZARZĄDU
MAZOWIECKIEJ REGIONALNEJ
ORGANIZACJI TURYSTYCZNEJ

Patronat medialny:

Mazowsze.
serce Polski

Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie jest jednostką organizacyjną
Samorządu Województwa Mazowieckiego

22 MAJ 2026

Panel I: Polityka

Prowadzenie:

prof. dr hab. Jolanta M. Marszałska (UKSW)
9.45 – Rozpoczęcie konferencji
Eliza Czapska – Dyrektor Zamku w Liwie;
ks. prof. dr hab. Waldemar Graczyk
– Dziekan Wydziału Nauk Historycznych UKSW

10.00-12.10 – Obrady plenarne

10.00-10.20

dr hab. prof. ucz. Dariusz Sikorski (UAM)
Pierwsza „inkorporacja” Mazowsza.
Przynależność polityczna Mazowsza
w monarchii pierwszych Piastów.

10.20-10.40

prof. dr hab. Stanisław Rosik (UWr)
Pokonani i zwycięzcy: Mazowsze
w tworzeniu Polski vs Polska w tworzeniu
Mazowsza. W kręgu najdawniejszej historiografii.

10.40-11.00

dr hab. prof. ucz. Dariusz Karczewski (UKW)
Mazowsze Płockie jako lenno Królestwa Czeskiego
w XIV wieku. Uwarunkowania polityczne i prawne.

11.00-11.20

Prof. dr hab. Wojciech Fałkowski (UW)
Rok 1462 w Koronie i na Mazowszu
- czas przełomu.

11.20-11.40

prof. dr hab. Wiesław Długokęcki (UG)
Geograficzne, polityczne, społeczne
i gospodarcze aspekty kształtowania
się granicy mazowiecko-pruskiej
(krzyżackiej) w średniowieczu.

11.40-12.10 – Dyskusja

12.10-12.30 – Przerwa kawowa

Panel II: Dynastia i Kościół

Prowadzenie:

Prof. dr hab. Wojciech Fałkowski (UW)

12.30-12.50

prof. dr hab. Janusz Grabowski (AGAD, UKSW)
Czy Janusza III „otruła czarownica”?
Rozważania na temat przyczyny zgonu
ostatniego Piasta mazowieckiego.

12.50-13.10

prof. dr hab. Jerzy Sperka (UŚ)
Związki rodzinne książąt górnośląskich
z Piastami mazowieckimi w XIV i XV wieku.

13.10-13.30

prof. dr hab. Anna Pobóg – Lenartowicz (UO)
Związki dynastyczne Mazowsza
ze Śląskiem w średniowieczu.
Przykład Piastówien mazowieckich.

13.30-13.50

dr Zbigniew Witczak (UO)
Kanonicy regularni jako aktorzy życia gospodarczego
Mazowsza i Śląska w średniowieczu
– przykład Czerwińska, Wrocławia i Żagania.

13.50-14.15 – Dyskusja

14.15-15.30 – Przerwa obiadowa

Panel III: Dynastia i Kościół

Prowadzenie:

prof. dr hab. Janusz Grabowski
(AGAD, UKSW)

15.30-15.50

Prof. dr hab. Andrzej Radziwiński (UMK)
Duchowieństwo diecezji płockiej
w społeczeństwie Mazowsza
w późnośredniowiecznych dokumentach
Stolicy Apostolskiej.

15.50-16.10
dr Michał Skoczyński (UAM)
Ostatni Książęta Mazowieccy
jako patroni Kościoła
(ze szczególnym uwzględnieniem
patronatu nad święceniami kapłańskimi).

16.10-16.30
dr hab. Leszek Zygmier (PWSZ, Ciechanów)
Książęce fundacje klasztorne
na Mazowszu w XIV i XV wieku.

16.30-16.50
mgr Karol Wilczyński (UKSW)
Proces zmiany stanowiska biskupów płockich
wobec inkorporacji
Mazowsza do Korony (poł. XV w. - 1526).

16.50-17.10
dr Patrycja Herod
Tłumaczenie statutów książąt mazowieckich
przez Macieja z Różana w 1450 roku
i znaczenie tego zbioru dla rozwoju prawa
na Mazowszu w okresie poprzedzającym
inkorporację do Korony.

17.10-17.45 - Dyskusja

18.00 - Kolacja

23 MAJ 2026

Panel IV: Piśmiennictwo

Prowadzenie:

prof. dr hab. Anna Pobóg – Lenartowicz (UO)

10.00-10.20

prof. dr hab. Jolanta M. Marszałska (UKSW)
Kultura książki na Mazowszu
w XV i XVI wieku.

10.20-10.40
prof. dr hab. Czesław Grajewski (UKSW)
Antyfony „Gratulemur in honore”
w późnośredniowiecznej liturgii katedry płockiej.
Próba wyjaśnienia obecności.

10.40-11.00
dr Anna Głusiuk (UKSW)
Kodeks norbertanek jako źródło do dziejów
Kościół na Mazowszu w średniowieczu.

11.00-11.20
dr Bartłomiej Dźwigala (UKSW)
Drukowany mszał płocki z 1520 roku
w perspektywie inkorporacji Mazowsza do Korony.

11.20-11.50 Dyskusja
11.50-12.10 Przerwa kawowa

Panel V: Wojskowość. Społeczeństwo

Prowadzenie:

Prof. dr hab. Andrzej Radziwiński (UMK)

12.10-12.30
Prof. dr hab. Janusz Odziemkowski (UKSW)
Militarne znaczenie Mazowsza (XI-XVI w.).

12.30-12.50
mgr Hubert Juchimiuk (UKSW)
Budowle o charakterze obronnym w XVI wieku
w świetle „Najstarszego opisu Mazowsza”
Jędrzeja Świećickiego.

12.50-13.10

Ks. prof. dr hab.
Waldemar Graczyk (UKSW)
Społeczny obraz Płocka w czasie inkorporacji
w 1495 roku.

13.10-13.30 Dyskusja
13.30-13.45 Podsumowanie
i zakończenie konferencji
13.45 Obiad